

Nazwa zajęć: Patologie społeczne		Social Pathology	
Kierunek: Pedagogika			Obowiązuje od roku ak. 2019/2020
Poziom: I st. licencjacki	Profil: praktyczny	Grupa zajęć: Specjalnościowe	
Semestr: IV	Forma zaliczenia: Z - zaliczenie na ocenę	Punkty ECTS: 3	Zajęcia do wyboru: Tak
			Język zajęć: polski

Forma zajęć i liczba godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych:

Wykład 30 / 16	Ćwiczenia 30 / 16	Suma godzin: 60 / 32
--------------------------	-----------------------------	--------------------------------

Specjalność:
Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną, Pedagogika resocjalizacyjna, Doradztwo zawodowe i edukacyjne

Nazwiska osób odpowiedzialnych za zajęcia:
dr Elżbieta Mudrak/ dr Anna Rybicka

Opis zajęć:
Przedmiot adresowany jest do studentów różnych subdyscyplin pedagogiki. Uczestnicy zdobywają wiedzę na temat zjawisk zaliczanych do współczesnych patologii społecznych takich jak: prostytutka, uzależnienia, sekty czy przemoc, z uwzględnieniem następujących w ich obszarach przemian. Zapoznają się z ich rozpowszechnieniem, uwarunkowaniami (biologicznymi, psychologicznymi, społecznymi), przebiegiem i skutkami, zapobieganiem. Zdobycie umiejętności identyfikacji ich symptomów. Za sprawą aktywnego udziału w zajęciach słuchacze rozwijają umiejętność prezentowania przygotowanych treści, wyrażania własnych poglądów, współpracy w grupie.

Cele dydaktyczne:
Zapoznanie studentów ze zjawiskami z obszaru patologii społecznych, ich uwarunkowaniami, przejawami, skutkami, zapobieganiem.
Student zna podstawowe pojęcia, teorie wyjaśniające zjawiska z obszaru patologii społecznych i ich wymiary, ma wiedzę na temat ich rozpowszechnienia, przyczyn, skutków i zapobiegania.
Student potrafi analizować zjawiska z obszaru patologii społecznych poszukując ich wyjaśnienia w teorii, rozpoznaje symptomy, poszukuje samodzielnie informacji korzystając z różnych źródeł, potrafi je zaprezentować
Student przejawia przekonanie o konieczności podejmowania pedagogicznych inicjatyw celem minimalizowania występowania zjawisk szkodliwych społecznie, potrafi działać w grupie, rozumie potrzebę ciągłego samodoskonalenia się.

Metody dydaktyczne:			Metody oceniania:	
MP1	wykład informacyjny		MO1	kolokwium pisemne
MP2	pogadanka		MO2	praca projektowa
MC1	ćwiczenie praktyczne		MO3	aktywność w trakcie zajęć
MC2	projekt		MO4	wypełnianie kart pracy
MS1	dyskusja dydaktyczna			
MS2	wykład problemowy			
ME1	film			

Wykład	
W1	Między normą a patologią w zachowaniu ludzkim
W2	Rozpowszechnienie zjawisk z obszaru patologii społecznych w Polsce i na świecie
W3	Biologiczne uwarunkowania zjawisk z obszaru patologii społecznych
W4	Wybrane psychologiczne koncepcje wyjaśniające zjawiska patologii społecznych
W5	Spoleczne uwarunkowania patologii społecznych. Wybrane koncepcje.
W6	Wymiary patologii - patologia indywidualna, grupowa, instytucjonalna.
W7	Rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza, media i ich patogenne wpływy na człowieka
W8	Profilaktyka zjawisk patologicznych

Ćwiczenia	
C1	Podstawowe pojęcia z obszaru patologii społecznych – norma, nienormalność, dewiacja, wykolejenie, niedostosowanie społeczne, patologia
C2	W świecie sekt i kultów. Analiza pojęć kult, nowy ruch religijny, grupa psychomanipulacyjna, sekta. Rodzaje sekt. Ocena destrukcyjności grupy. Przyczyny przystępowania, skutki pobytu. Najgroźniejsze sekty działające w Polsce i na świecie.
C3	Zjawisko współczesnej prostytutki. Definicje prostytutki, rodzaje prostytutki, przyczyny i skutki procederu. Sponsoring, seksturystyka, swingersi.
C4	Uzależnienia od substancji psychoaktywnych (narkomania, lekomania, alkoholizm, dopalacze). Definicje uzależnienia, politoksykomania, podział substancji psychoaktywnych, mechanizm uzależnienia, diagnoza, konsekwencje.
C5	Uzależnienia behawioralne (infoholizm, seksuholizm, zakupoholizm, pracoholizm).
C6	W kręgu przemocy i brutalizacji życia. Przemoc w rodzinie, szkole, w pracy. Definicje przemocy, rodzaje, profil ofiary i sprawcy, syndrom sztokholmski.
C7	Analiza programów profilaktycznych i działań podejmowanych w celu minimalizowania zjawisk z obszaru patologii społecznych.

Literatura podstawowa	
1	Pospiszył I, Patologie społeczne, Warszawa 2008
2	Mudrak E, W poszukiwaniu natury zła. Wybrane koncepcje przyczyn zachowań z obszaru patologii społecznej, Warmiński Kwartalnik Naukowy 3(23)/2017 http://www.kwartalnik.wsiie.olsztyn.pl/wp-content/uploads/2019/03/CA_01-Mudrak.pdf

Literatura uzupełniająca	
1	Bębas S. (red.), Oblicza patologii społecznych, Poznań 2011
2	Carnes P. Od nałogu do miłości. Jak uwolnić się od nałogu i odnaleźć prawdziwe uczucie, Poznań 2001
3	Jędrzejko M. (red.), Patologie społeczne, Pułtusk 2006
4	Jędrzejko M, Młodzież w zaburzonym świecie, Dąbrowa Górnicza 2013
5	Koralewicz J. Patologie życia społecznego, Warszawa 2011
6	Kurzępa J. Młodzież pogranicza. Świnki, Kraków 2001
7	Kurzępa J. Młodzi pięknie i niedroży, Kraków 2012
8	Mudrak E. Fenomen sekt, Kraków 2007
9	Woronowicz B. Uzależnienia. Geneza, terapia, powrót do zdrowia, Warszawa 2009

Źródła dodatkowe	
1	Film HBO Zrozumieć uzależnienie reż Robert Wood Johnson Foundation
2	Film Tabu; Polska prostytutka 2015
3	Film Jonestown 2006

Warunki zaliczenia
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest przygotowanie wybranego tematu na ćwiczenia w postaci prezentacji multimedialnej przygotowanej grupowo, wypełnienie karty pracy, napisanie kolokwium pisemnego na co najmniej 55%.
Przykłady pytań zaliczeniowych
Wyjaśnij jak rozumiesz pojęcia; np. dewiacja, patologia społeczna, norma, nienormalność
Uzasadnij dlaczego np. prostytutka zaliczana jest do zjawisk z obszaru patologii społecznych
Którą z poznanych teorii można próbować wyjaśnić według Ciebie zjawisko uzależnienia od substancji psychoaktywnych
Scharakteryzuj dwa czynniki tkwiące np. w środowisku rodzinnym o patogennym wpływie na człowieka
Które zjawisko patologii społecznej można próbować wyjaśnić wykorzystując np. teorię anomii Roberta Mertona - uzasadnij dlaczego

Obciążenie pracą studenta

Studia stacjonarne/niestacjonarne

Forma pracy studenta	Wykład		Ćwiczenia		Suma	
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	30 g	16 g	30 g	16 g	60 g	32 g
Zapoznanie się z literaturą przedmiotu	2 g	4 g		2 g	2 g	6 g
Przygotowanie się do zajęć						
Przygotowanie się do kolokwium	3 g	10 g	2 g	8 g	5 g	18 g
Realizacja zadanych ćwiczeń i zadań			3 g	4 g	3 g	4 g
Przygotowanie sprawozdania z ćwiczeń						
Przygotowanie projektu / pracy			5 g	15 g	5 g	15 g
Przygotowanie się i udział w egzaminie						
	35 g	30 g	40 g	45 g	75 g	75 g

Efekty uczenia się	KEK	Treści kształcenia	Metody dydaktyczne	M. oceniania
posiada wiedzę na temat środowisk wychowawczych i tkwiących w nich patogennych czynników	K_W01	W6, W7, C3,C4,C6,	MP1, MC1, MC2,	MO1, MO2
zna terminologię która określa zjawiska z obszaru patologii społecznej, zna teorie wyjaśniające zjawiska z obszaru patologii społecznych, przebieg zjawisk, ich rozpowszechnienie, objawy, konsekwencje i sposoby zapobiegania	K_W02	W1-W5, W8, C1-C7	MP1, MC1, MC2, MS1, MS2, ME1	MO1, MO2, MO9
analizuje i interpretuje zjawiska z obszaru patologii społecznych w oparciu o teorię, aktywnie uczestniczy w dyskusji	K_U04	W4- W6, C2-C6	MC1, MC2, MS1, ME1	MO1, MO2, MO3,
poszukuje samodzielnie informacji korzystając z różnych źródeł, potrafi je zaprezentować	K_U11	C2-C7	MC2, MS1, MP2, ME1	MO2, MO3
ma przekonanie o konieczności podejmowania pedagogicznych inicjatyw zapobiegających eskalacji zjawisk z obszaru patologii społecznych, jest do nich gotowy, podejmuje trud przygotowania działań w grupie i indywidualnie	K_K04	W2, W7, W8, C2-C7	MC1, MS1, ME1	MO2, MO3
rozumie potrzebę ustawicznego samokształcenia i samodoskonalenia w zmiennym świecie pełnym zagrożeń	K_K08	W2, C1-C7	MC1, MS1, ME1	MO2, MO3